

[Gustav Pedersen.]

gende skattebyrde. Der er vel ingen grund til at tvivle om, at man i dag har fået denne indstilling forstærket i videre kredse, og der er ingen grund til at camouflere, at de skatter, der betales i dag, både med hensyn til beløbene og procenterne og ifølge sagens natur særlig for de højeste indtægter, er noget helt andet, end man kendte, da de gamle højreblade fortalte om demokratiet som værende særlig skatteudskrivende. Det sker også, at man fra visse blades side udlægger disse skattebyrder som demokratiets manglende evne til at administrere sundt og forsvarligt, og jeg tør ikke regne med, at det beløb, som den højtærede finansminister i denne samling har givet afkald på, altså disse godt 150 mill. kr., vil ændre opfattelsen i de kredse, der betragter regering og rigsdag som organer for udsugning af befolkningen.

Derfor er der grund til netop nu, hvor en rigsdagssamling afslutter det sidste år i en hundredårig virksomhed under folkestyre, at slå fast, at vort lille land, der hverken på det ene eller det andet område har været særlig begunstiget fra naturens hånd i sammenligning med de fleste andre lande, trods alt under folkestyret er blevet rigt i sammenligning med tilstanden, som den var, da befolkningen fik sine rettigheder, og jeg kan også sige i sammenligning med en række lande, der ikke har haft folkestyre, og som har været betydeligt mere begunstigede end vort land. Det skyldes ikke alene, at de, der kommer i uforskyldt nød, får en behandling helt anderledes end i gamle dage, det er heller ikke alene det, at de mange, der er nødt til at leve livet igennem ved den fortjeneste, de får ved arbejde i andres virksomhed, har vilkår, som man dengang næppe turde drømme om. Det er praktisk talt på alle felter, at landet er blevet stærkere og rigere, men jeg kunne godt føje til, at det ikke mindst er mange af dem, der altid klager over, hvor hårdt samfundsforpligtelserne tager på dem, der har fået vilkår, som de ikke havde antydning af chance for at få i enevældens tid. Alle de mange med særdeles gode indtægter, også når skatten er betalt, er meget ofte tilbøjelige til at glemme, at hvis vi ikke havde en samfundsvirksomhed så omfattende, som vi har, var det næppe sandsynligt, at de havde vilkår, der kunne give dem slige indtægter. Det er ikke ret tit, der er lejlighed til at sige det, men jeg synes, det er naturligt, at det engang imellem bliver understreget, og jeg synes, det er naturligt, at det bliver understreget netop ved denne lejlighed.

Når vi i virkeligheden på forholdsvis kort tid arbejder os frem mod et velstandsniveau, der er på højde med det, vi havde før besættelsestidens hårdhændede udsugning, er det et vidnesbyrd om, at folkestyret er sundt. Vi tør ikke deraf slutte, at folkestyret er noget så selvfølgelig, at det aldrig kommer i fare. Gennem de 100 år, vi har haft fri forfatning, har vi måttet gennemleve perioder, hvor pengeprivilegier og provisorier gjorde indhug i folkets rettigheder. Disse anslag var dog, så ondartede de var og følte dengang, stillfærdige i sammenligning med vor tids angreb på det rene folkestyre. Derfor må det være naturligt, at det ved denne lejlighed manifesteres, at det er på basis af et rent demokrati vi slutter perioden, og det er på dette grundlag vi ønsker at arbejde videre. Vi har aldrig fra vor side ønsket, og ønsker heller ikke nu, at parlamentarisk liv skal være en harmonisk idyl, og vi er fuldstændig klar over, at befolkningen er bedre tjent med, at vi slider os igennem de store interessemodsatninger, end at vi prøver at få magt til at skjule dem ved diktatoriske afgørelser eller ved at fjerne kritik.

Sådan var vore vilkår som mindretalsregering, og jeg vil gerne føje til, at vi ønsker dem ikke anderledes, selvom vi bliver en flertalsregering. Foreløbig arbejder vi videre som mindretalsregering, men i fuld fortrøstning til, at der i virkeligheden i dag ikke er nogen anden mulighed for en målbevist og rolig genopbygning af vort land end den politik, der føres af vor mindretalsregering, som, såvidt man kan skønne, indtil videre sidder uantastet, og som, hvis det skulle ske, at den får et flertal imod sig, vil vende betydeligt stærkere tilbage fra et valg.

Erik Eriksen: Den politiske debat, hvormed vi slutter tredje behandling af tillægsbevillingslovsforslaget, har måske ikke helt så stor interesse i år som tidligere, idet vi jo på flere områder i den allersidste tid har gennemdrøftet en hel række af de største problemer — jeg tænker her på Atlantpagten og i forbindelse hermed også på forsvarret, på skattelove, prislov, vareforsyningslov, og sådan kunne jeg blive ved. Det er jo altsammen love, der har været ledsaget af en meget fyldig debat.

På den anden side er der måske alligevel et og andet af interesse netop i situationen. Må jeg indledende have lov til at minde om den debat, der fandt sted her i salen, da vi skiltes sidste år umiddelbart før grundlovsdagen. Jeg tillod mig dengang at pege på ønskeligheden af, eller måske sagde jeg